

[H. P. Johansen.]

drejer sig om en Tjenestemand, der er ansat for et længere Aaremaal. Der nævnes to Fremgangsmaader med Hensyn til Afskedigelsen. Amtsskolekonsulenten kan afskediges efter Indstilling af Skoledirektionen og skal afskediges, hvis $\frac{4}{5}$ af Skoledirektionens Medlemmer kræver dette. Det er en anden Brøk, nemlig $\frac{2}{3}$, der nævnes for Sønderjyllands Vedkommende, fordi Skoledirektionerne dør er mindre. Det føjes endvidere til i Stk. 4, at en afskediget Konsulent kan faa Ventepenge i 5 Aar og derefter Pension, hvis han ikke faar en ny Stilling forinden. Det ligger i Sagens Natur — saadan opfatter jeg i hvert Fald Lovforslaget —, at der her kun tænkes paa Tilfælde, hvor en Konsulent har vist sig uegnet til sin Stilling, og ikke om Tilfælde, hvor han har forbrudt sig mod den.

Jeg skal slutte med at sige, at det forekommer mig ikke uinteressant at følge Udviklingen i denne Sag. Det viser sig, at vi bevæger os ret stærkt hen imod det Udgangspunkt, man valgte, da man oprindeligt begyndte at arbejde paa Indførelsen af Amtsskolekonsulenter. Jeg tænker her paa, at der i Samlingen 1924—25 blev fremsat Lovforslag om Amtsskolekonsulenter, et Forslag, der stort set tog Sigte paa at indføre den sønderjyske Ordning i det øvrige Land, og nu staar vi altsaa over for et Regeringsforslag, der i ikke ringe Grad nærmer sig den sønderjyske Ordning. Det er heller ikke uinteressant at gennemlæse de Debatter, der førtes i 1924—25 i Folketinget om Problemet Amtsskolekonsulent. Man maa i hvert Fald nu erkende, at denne Konsulentordning har virket meget bedre, end der dengang blev spaaet. Der var et ikke ringe Antal Landboere, som var yderst betænkelige, som mente, at hvis Rigsdagen gav los her, vilde det gaa rent galt; de profeterede, at saa vilde man maaske faa 100, ja, 200 Konsulenter af den Slags, som vilde komme til at koste en 2—3 Mill. Kr. om Aaret, og som vilde, blev det sagt, køre om i Ford-Biler og gøre megen Skade i den danske Folkeskole! Det var den Bølgelængde, paa hvilken man diskuterede i 1925. Men heldigvis er det gaaet helt anderledes og meget bedre, end der dengang blev forudsagt.

Med disse Bemærkninger skal jeg tilade mig at anbefale Forslaget til velvillig videre Behandling her i Landstinget.

Stegger Nielsen: Amtsskolekonsulentstillingen uden for de sønderjyske Landsdele blev indført ved Loven om Folkeskolens Styrelse og Tilsyn af 20. Maj 1933, og Ord-

ningen har nu virket i 11 Aar, idet de første Amtsskolekonsulenter blev udnævnt i 1935. Denne Stilling, som var et nyt Led i Folkeskolens Styrelse og Tilsyn, har altsaa gennem denne Aarrække haft Lejlighed til at staa sin Prøve, og alle, der er berørt af Stillingen, har kunnet gøre deres Erfaringer om dens Nytte og Betimelighed. Det gælder Undervisningsministeriet, Skoledirektionerne, de kommunale Raad, Skolekommissionerne, Befolkningerne og Lærerne — altsammen vedrørende Landsbyskolen. Stillingen blev oprettet som en overvejende raadgivende Stilling, et Bindeled mellem de forskellige Faktorer inden for Administration, Skole og Hjem. Hvorledes denne Opgave til Dato er løst tilkommer det selvsagt andre at dømme om end en Mand, der selv er Amtsskolekonsulent. Men det maa være tilladt ogsaa en Mand, der har staaet i dette Arbejde i alle de 11 Aar og gjort sine Erfaringer, i al Beskedenhed at udtale, at det er mit Indtryk, at Stillingen har formaaet at indarbejde sig saaledes, at den nu føles som et naturligt Led inden for Folkeskolens Styrelse og Tilsyn. Og personlig kan jeg sige, at jeg har haft megen Glæde af denne Gerning i disse Aar og i Samarbejdet om Skolens Anliggender, baade i det administrative og det praktiske Arbejde, har mødt megen Forstaaelse og megen Venlighed i det Amt, hvor jeg har min Gerning, og det samme gælder Forbindelsen med Skolerne. Jeg har stedse følt, at man paaskønnede den saglige og pædagogiske Medhjælp, man her havde faaet; det gælder ikke mindst de kommunale Raad. Det er ogsaa værd at notere sig, at Arbejdets Omfang har været stærkt stigende gennem Aarene, altsaa et yderligere Vidnesbyrd om, at man i øget Grad har ønsket at gøre Brug af denne Stilling, som i hele sin Udformning og Opbygning var skabt af Tiden og Udviklingen.

Hvis denne Bedømmelse er rigtig, — og jeg tror, at de forskellige Faktorer, Stillingen berører, vil bekræfte, at det er Tilfældet —, er det jo lige til, at man i Kraft af de samme Erfaringer fjerner eventuelle Mangler og uheldige Forhold, som Aarene har vist var tilknyttet Stillingen, saadan som den nu engang var bygget op, alt i Kraft af, at en ny Lovgivning altid i nogen Maade er et Forsøg. Et saadant Forhold har med Rette kunnet paapeges, nemlig dette, at Amtsskolekonsulentstillingen stadig var tilknyttet et Lærerembede — et Lærerembede, som vedkommende Lærer, der blev Amtsskolekonsulent, hvad Skolearbejdet angik, var løst fra, men hvis Lønning han oppebar, og hvis Embedsbolig han fremdeles havde Ret til at bebo. Dette bevirkede mange